

190901 - Jifta - Noach

Dia 01

Introductie:

Nieuwe serie: Wat vooraf ging aan de komst van Jezus.

Naar aanleiding van een studieavond over "Hoe gaan we om met het Oude Testament".

Die avond was weer belegd naar aanleiding van een preek die ik mocht houden over psalm 47 waar de psalmist te wet tegenspreekt en zegt dat God geen offers wil, terwijl de wet dat zelfs voorschrijft. De wet door God gegeven.

Het Oude Testament lijkt zichzelf en zeker het Nieuwe Testament nog al eens tegen te spreken.

Als evangelikalen van liefde aanvaarding en vergeving hebben we vaak grote moeite met teksten van geweld in de naam van God in het Oude Testament en lijkt de God uit het Oude Testament bijna een andere God dan de God van het Nieuwe Testament.

Een ketter in de tweede eeuw, met de naam Marcion ging zover om te zeggen dat de wraakzuchtige God van het Oude Testament niet dezelfde was als God de Vader van Jezus Christus, die naastenliefde voorstond.

Marcion was een dualist en stelde dat er twee goden waren: de wraakzuchtige scheppergod van het Oude Testament tegenover de Hemelse Vader van het Nieuwe Testament.

De kerk heeft Marcion toen verbannen en als ketter geduid.

God is onveranderlijk en één. De God van het OT en het NT is een en dezelfde.

Maar wat doe je dan met al die tegenstrijdigheden en geweldteksten?

Zeker als je in een zwart/wit wereld leeft waarbij iedere tekst als absolute waarheid begrepen moet worden?

Op die avond hebben we toen 4 handvaten aangereikt.

Dia 02

4 handvatten

1. De Bijbel (OT) is een Procesboek naar Jezus
2. Jezus is meer dan de Bijbel
3. De leer van Accomodatie
4. Jezus kende de Midrasj

Dia 03

1. Procesboek

Daarmee bedoelen we dat het Oude Testament met name een boek is dat vertelt hoe God stapje voor stapje dichterbij komt, om in Jezus ten volle bekend te worden.

Hebr. 1:1: *1Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, 2maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon....*

Dat betekent dus dat alles vóór Jezus dus wel iets van God liet zien, maar niet zoals Hij werkelijk is. Wij lezen het Oude Testament met de openbaring van God in Jezus. Dat is ons ijkpunt.

Maar dat betekent ook dat het Oude Testament lezen een soort achteruitrijden is op je spiegels alleen.

Dia 04

2. Jezus is meer dan de Bijbel

Wij dienen Jezus. Wij dienen niet de Bijbel. De Bijbel wijst naar Jezus, maar je kunt de Bijbel boven Jezus stellen en daarmee de volheid missen:

Johannes 5:39 en 40

³⁹U bestudeert de Schriften en u denkt daardoor eeuwig leven te hebben. Welnu, de Schriften getuigen over mij, ⁴⁰maar bij mij wilt u niet komen om leven te ontvangen.

De Bijbel schenkt ons geen leven, maar leidt ons tot Jezus die leven geeft.

Wij zijn christenen, mensen die Jezus volgen, het Woord dat vlees geworden is.

Daarom hebben die avond met elkaar beleden:

Ik geloof in het betrouwbare, onfeilbare Woord van God – en zijn naam is Jezus.

Dia 05

3. De leer van Accomodatie

De leer van accommodatie - waar Calvijn ook over leerde - stelt dat God zich als het ware aanpast aan ons mensen.

Hij past zich aan, waarbij Hij vaak over zijn eigen grenzen gaat, maar Hijzelf verandert niet. misschien wel hoe wij Hem zien.

Volk en de wet

Volk en koningen

Koningen en tempel

God accomodeert ook aan jou en mij.

Denk eens aan de Emmaüs-gangers

Besef je dat God iedere keer als Hij jou vergeeft, Hij zijn eigen woord breekt?

Dat heet genade.

Dia 06

4. Jezus kende de Midrasj

De Midrasj is een Joodse manier van Schrift bespreken.

Geen encyclopedie, maar een diamant die je tegen het Licht houdt

Niet dit is de juiste uitleg en iedere andere uitleg is dus fout. Niet vanuit een goed / fout kader met elkaar naar de Schrift kijken.

Geen waarheid zoeken, maar veel meer vanuit een respect voor de Schrift, verwondering en verbazing kijken en dan zeggen: "Het kan dit betekenen, maar het kan ook dat betekenen" Of "wat zou dat toch kunnen betekenen voor mij?" "wat kan ik daar van leren?"

Met deze vier handvaten willen we de komende weken kijken naar wat er vooraf ging aan de komst van Jezus.

Dus geen standpunten preken, van dit staat er dat betekent dit en elke ander uitleg is fout. Maar vanuit een blik van Jezus kennende terugkijken in de spiegels naar het verleden en de contouren proberen te onderscheiden

Zo dat was de inleiding op de preken serie van de komende weken.

Nu dan het onderwerp van vandaag: Noach en de Zondvloed

Dia 07

Noach en de Zondvloed

Genesis 6: 5 - 8:

⁵De HEER zag dat alle mensen op aarde slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. ⁶Hij kreeg er spijt van dat hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst. ⁷Ik zal de mensen die ik geschapen heb van de aarde wegvagen, dacht hij, en met de mensen ook het vee, de kruipende dieren en de vogels, want ik heb er spijt van dat ik ze heb gemaakt. ⁸Alleen Noach vond bij de HEER genade.

Dan komt er een uitgebreide beschrijving van de zondvloed en eindigt het verhaal met deze woorden van God zelf:

Dia 08

Genesis 8: 20 - 22

²⁰Noach bouwde een altaar voor de HEER; daarop bracht hij brandoffers van al het reine vee en alle reine vogels. ²¹De geur van de offers behaagde de HEER, en hij zei bij zichzelf: Nooit weer zal ik de aarde vervloeken vanwege de mens, want alles wat de mens uitdenkt, van zijn jeugd af aan, is nu eenmaal slecht. Nooit weer zal ik alles wat leeft doden, zoals ik nu heb gedaan. ²²Zolang de aarde bestaat, zal er een tijd zijn om te zaaien en een tijd om te oogsten, zal er koude zijn en hitte, zomer en winter, dag en nacht – nooit komt daar een einde aan.

Een heel wonderlijk verhaal. Overigens een verhaal - of getuigenis wat in vele culturen terugkomt. Dat betekent dat die Zondvloed echt heeft plaatsgevonden, maar ook dat het een oud verhaal, aan een legende grenzend verhaal is. Daarmee bedoel ik echt waar gebeurd, maar wel narratief overgeleverd en niet zwart/wit vastgelegd.

Hoe dan ook, het roept heel wat vragen op, zoals:

- Hoe kan een liefdevolle God, die wij onze Vader noemen nu de gehele mensheid laten verdrinken? Kon Hij die niet redden?

- Fijn dat we nu een regenboog hebben, als zekerheid dat Hij dit nooit meer zal doen, maar waarom deed Hij het toen wel?

Voordat ik nu verder ga geef ik eerst een zwart/wit antwoord op die twee vragen:

Antwoord: Ik weet het niet! ik was er niet bij!

En vanuit die houding kan ik de vier handvaten nu beetpakken en nog eens gaan kijken:

Dia 09

1. Procesboek

Het verhaal van Noach is het einde van een heleboel vreemde zaken na de zondeval.

Zonen van de goden die gemeenschap hadden met de dochters van de mensen, en daar werden reuzen uit geboren.

Mensen werden ontzettend oud, maar na Noach 120 jaar.

En God die besluit een einde te maken aan het geweld en onrecht dat heerst.

Het lijkt dat bij Noach God de weg naar Jezus open zet. Een begin maakt met een leven uit genade, want Noach vond genade bij God.

Er zit veel symboliek in het verhaal die naar Jezus wijst.

Jezus de Ark die ons redt.

De Gemeente als ark

De duif die drie keer uitvliegt en eerst terugkomt, zoals in het O.T., dan met een olijftak als op Jezus, en tenslotte op de aarde rust in de gemeenschap van de heiligen.

Hier begint het en het eindigt bij... Jezus. Zo begon het voordat Jezus uiteindelijk zou komen.

Dia 10

2. Jezus is meer dan de Bijbel

In Jezus leren we de vervulling van de regenboog kennen: de vredevorst.

In Jezus leren we God kennen zoals Hij werkelijk is. Een god van liefde en vrede.

Waarom dan toch al die mensen verdronken werden?

Ik weet het niet. En laat dat liever een geheimenis dan een bijbeluitleg om de Bijbel kloppend te maken.

Blijkbaar is dit een daad uit liefde en juist om mensen te redden, want zo is God.

En het verhaal geeft mij niet genoeg informatie om dat kloppend te krijgen.

Jezus is de regenboog in Noachs verhaal.

Dia 11

3. De leer van accomodatie.

God past zich aan, niet in een vorm dat Hij verandert in zijn aanpassing, maar veel meer dat Hij met ons meeloopt in onze zondige wandel, onze verkeerde gewoonten enz.

Jezus werd vlees, zonder te zondigen. Maar dus wel onderdeel van deze verderfelijke wereld.

Laten we eens kijken hoe die wereld van Noach er uit zag en waar God dan in aanpast.

De mensen werden heel erg oud en God past zich aan door een grens aan de leeftijd van de mensen te stellen: 120 jaar en niet meer. Blijkbaar ontwaarden de mensen in zo veel kwaadheid dat God er een grens voor stelt.

God doet de zondvloed op de aarde komen, vanwege het onrecht dat hoogtij viert. Het geweld. Is de zondvloed Gods bewogen antwoord op Lamech?

Let op wat Lamech, de vader van Noach zegt:

Dia 12

²³Lamech zei tegen zijn vrouwen:

'Ada en Silla, hoor wat ik zeg!

Vrouwen van Lamech, luister naar mij!

Wie mij verwondt, die sla ik dood,

zelfs wie mij maar een striem toebrengt.

²⁴Kain wordt zevenmaal gewroken,

Lamech zevenenzeventigmaal.' - Genesis 5:23-24

Lekkere vent, hè? Stel je dat eens voor!
Geen oog om oog, tand om tand.
Nee, een striem aanbrengen is genoeg om een ander te doden.
En ja... zevenenzeventig maal...
(Roept dat een uitspraak van Jezus bij je op?)

Zou God zich hebben aangepast en gedacht hebben: dit gaat helemaal fout. Ze vermoorden elkaar met geweld. Dit wordt een grote suïcide?
Er staat dat God spijt had. Hoe zou Hij die spijt verwoord en ervaren hebben?
Zou het liefde kunnen zijn om hier een radicaal einde aan te maken?

Helder is in ieder geval wel dat de oproep en reden van de zondvloed niet in Gods karakter zat, maar in het onrecht en geweld van de mensen.

Dia 13

4 De Midrasj

Wat kunnen we van het verhaal van Noach leren?

- Dat God paal en perk stelt aan het kwaad in de mens door de mens niet ouder dan 120 jaar te laten worden
- Dat de mens zo snel na de zondeval zo vol geweld zat dat God beslist om alleen nog verder te gaan met een mensheid waar nog sporen van genade in te vinden zijn?
- Dat God zorgt voor zijn schepping, het beste met de schepping voor heeft en haar redt van zelfvernietiging?
- Dat God in ieder reddingverhaal vooruit wijst naar de Redder van deze wereld, het Lam dat de zonde van de wereld wegneemt. Blijkbaar gaat dat niet zonder een oordeel, zoals de zondvloed of Jezus' dood aan het kruis

Dia 14

Slot

Wat ging er vooraf aan de komst van Jezus? is ons thema.

Het verhaal van Noach is dan een schreeuw van de mens die op de weg van zelfvernietiging is geraakt en wanhopig een Verlosser nodig heeft.

En God doet een eerste stap: Noach - vertroosting. Troost in de vorm van "Je Redder komt er aan!"

Draai je het woord "Noach" om dan kun je daarin "Genade" lezen.

Dat is de weg waar God voor kiest vanaf de zondvloed.

Amen